

MKR-SAK 02/03 OPPFØLGING AV SAKER I DE ØKUMENISKE ORGANISASJONER**Saksbehandler: Generalsekretæren**

- Dokumenter: NKR:**
- Referat fra styremøte i Norges kristne råd 08.10.02 (*tidl. utsendt*)
 - Referat fra styremøte i Norges kristne råd 18.12.02 (*tidl. utsendt*)
 - Referat fra styremøte i Norges kristne råd 10.02.03 (*sendes ut senere*)
- KV:**
- Nominasjon av Trond Bakkevig som generalsekretær i KV (*tidl. utsendt*)
- LVF:**
- Notat om skattesak ved Augusta Victoria-sykehuset i Jerusalem (*vedlagt*)
- PORVOO OG LEUENBERG:**
- Reiserapport fra "Porvoo Consultation on Inter Faith Issues 17.-20. november 2002 i Yorkshire, England (*vedlagt*)
 - Rapport fra konferansen "The Reception of Ecumenical Agreements", Stiftsgården Åkersberg, 31. januar – 2. februar 2003 (*vedlagt*)
- CCME**
- Rapport fra generalforsamling i Churches Commission for Migrants in Europe, Athens, Aegina, 1.-4. november 2002

NORGES KRISTNE RÅD**Forslag til vedtak:**

Referat fra styremøtene i Norges kristne råd 08.10.02 og 18.12.02 tas til orientering.

KIRKENES VERDSRÅD (KV)**KV – nominasjon av ny generalsekretær**

MKR/AU vedtok på det siste møtet i desember 2002 å nominere prost Trond Bakkevig til stillinga som generalsekretær i Kirkenes Verdensråd (KV). Vedlagt følger nominasjonsdokumentet.

Det er svært ope kva som kan bli resultatet av denne prosessen. Sentralkomiteen oppnemnde i august 2002 ein nominasjonskomite (Search Committee) som tek i mot nominasjonar til 15. januar og søknader til 1. mars 2003. I juni vert det intervju, og på sentralkomitemøtet i august vert det avgjort kven som vert ny generalsekretær.

Dette er eit viktig val for KV si framtid. Det skjer i ei tid der organisasjonen har måtta skjære kraftig ned på verksemda grunna mindre inntekter og vanskar med utviklinga i finansmarknaden (direkte og indirekte, ettersom dei påverkar kyrkjene sin økonomi). Det skjer i ei tid der KV er sett under stort press frå så vel ortodokse kyrkjer som protestantiske kyrkjer (dei siste tykkjer at KV tek for mykje omsyn til dei ortodokse sine vilkår). Det skjer i ei tid då vegen vidare for den økumeniske rørsle ikkje er open og klar.

Det trengst strategisk, tydeleg og stødig leiarskap, med evne til å sjå korleis desse kyrkjene skal kunne ha nytte av det verdsvide fellesskapet i KV. Difor er Trond Bakkevig fremja som kandidat. Han har rimeleg sjanse til å kome i betraktning, som ein av dei mest røynde medlemene i sentralkomiteen i KV i dag.

Det har vore eit mindre rådslag med dei som er involverte i KV sitt arbeid frå Dnk side (3. februar i Oslo). Der drøfta ein kva KV treng og strategiar for nominasjonsprosessen vidare. Ein kom fram til at ein ikkje bør drive ein direkte kampanje, men ta Bakkevig sitt kandidatur opp i ymse samanhengar, ut frå kva styrke han har i høve til dei utfordringar KV står over for. Kirkens Nødhjelp har sagt seg viljug til å støtte dette arbeidet med kr 25.000.

Framlegg til vedtak:

Mellomkyrkjeleg råd tek orienteringa om nominasjonen av Trond Bakkevig til orientering. Rådet bed sekretariatet arbeide vidare med å fremje hans kandidatur langs dei linjene som kom fram i møtet.

LUTHERSKE VERDENSFORBUND (LVF)

Mye av virksomheten til Det lutherske verdensforbund dreier seg nå om forberedelser til generalforsamlingen i juli d.å. Det redegjøres for dette i sak MKR 05/03.

Inger Johanne Wremer er LVFs valgte kasserer ("treasurer"). Hun vil gi en muntlig om arbeidet i LVF.

Den saken det her særlig vil bli fokusert på, er knyttet til Augusta Victoria-sykehuset på Oljeberget i Jerusalem. Sykehuset betjener i særlig grad palestinere i Jerusalem og på Vestbredden og yter medisinsk hjelp som ikke er tilgjengelig for palestinere på annet vis. Sykehuset er drevet av LVF med betydelig norsk støtte. Mellomkirkelig råd har vært aktivt engasjert i driften av sykehuset. Aage Müller-Nilssen er medlem av sykehusets styre, og Mellomkirkelig råds generalsekretær er styreleder i *Stiftelsen Oljeberget* som er en kanal for norsk støtte til sykehuset.

PORVOO OG LEUENBERG

Forslag til vedtak:

Mellomkirkelig råd tar rapportene fra møtet i "Porvoo Consultation on Inter Faith Issues" 17.-20. november 2002 i Yorkshire, England, og fra konferansen "The Reception of Ecumenical Agreements", Stiftsgården Åkersberg, Sverige, 31. januar- 2. februar 2003 til orientering.

CHURCHES COMMISSION FOR MIGRANTS IN EUROPE (CCME)

Forslag til vedtak:

Mellomkirkelig råd tar rapporten fra møtet i generalforsamling i Churches Commission for Migrants in Europe, Athens, Aegina, 1.-4. november 2002 til orientering.

Norges kristne råd

Referat, styremøte, 08.10.02

Til stede: Billy Taranger, Arnfinn Løyning, Odd Hjertås, Ola Ireneus Breivega, Olav Fykse Tveit, Arne G. Ellingsen, Olav Skjevesland, Else Britt Nilsen, Sveinung Lorentsen, Ørnulf Steen, Knut Refsdal

SAKSLISTE

REFERATSAKER

- 1.07.02 Personalsak – konsulentstillingen
Etter samråd med styreleder har generalsekretær redusert Knut Refsdals prosjektlederstilling i "Tiår mot vold: Bygg freden!" til 50% og tilbudt ham 50% stilling der han ivaretar konsulentens arbeidsoppgaver. Styret uttrykte tilfredshet med denne løsningen.

Vedtak:

Konsulent Knut Refsdal er generalsekretærs stedfortreder

RAPPORTER OG ORIENTERINGER

- 2.06.02 Rapport fra sekretariatet
Generalsekretær kommenterte utvalgte deler av rapporten:

Organisasjon og personell

- Sekretariatet har engasjert et advokatfirma til å ta opp de urimelige leiekostnadene vi har med huseier. Kontakt med huseiers advokat er etablert.

Relasjoner

- NKR vil være representert som utstiller på Kirke 2002 på Exporama, 10.-12.10.02. Fokus er på prosjektene "Ungdom og Taize" og "Tiår mot vold: Bygg freden!"
- Vi er opptatt som assosiert medlem i Conference of European Churches (CEC).

- Medlemskirkene har fått invitasjon til ledertreningskurs for lekfolk i Danmark i mai 2003 i regi av Norden-FOCCISA.
- Kontakten med World Evangelic Alliance følges opp da vi ennå ikke har fått tilbakemelding på vår henvendelse.

Ola Ireneus Breivega: Uttrykte "tvil om grunnlaget for NKRs hopehav med World Evangelic Alliance hvis det skulle vise seg at denne organisasjonen, slik navnet tyder på, er en rent protestantisk sammenslutning."

Prosjekter

- Bok om og sanghefte fra Taize kommer ut i løpet av høsten i samarbeid med Verbum.
- Arbeidet med den økumeniske delegasjonsreisen til Jerusalem 29.11-03.12.2002 går sin gang. Generalsekretær reiser til området i neste uke for å forberede. Ti deltakere blir med.

Prosesser vi deltar i

- Kirkelig betjening i Forsvaret: Svar på tidligere generalsekretærs henvendelse til feltprosten har nå kommet. Arbeidet kommer i gang i november og en arbeidsgruppe bestående av Terje Solberg, Kjell Ivar Mandal, Billy Taranger, Dag Nygaard og Knut Refsdal er satt ned. Det ble påpekt nødvendigheten av å se på hele institusjonslandskapet i denne forbindelse.

Informasjon

- Hjemmesiden er omarbeidet og blir stadig oppdatert. Medlemskirkene bes om å opprette linker til vår nettside.
- Sekretariatet har oppdatert elektroniske adresselister til medlemskirkene. Styret vil få tilsendt all informasjon som sendes til medlemskirkene.

Styret gav tilbakemelding på at denne rapporteringsformen var god.

2.07.02

Henvendelse fra Nasjonalt Åndelig Råd for Bahá'íer i Norge

NKR har mottatt en henvendelse fra Nasjonalt Åndelig Råd for Bahá'íer i Norge om et budskap til verdens religiøse ledere utarbeidet av det øverste internasjonale organ for bahá'í. Dokumentet ble tatt til orientering.

SAKER

- 3.21.02 Valg av nestleder til styret
Ingen innstilling forelå. Vi samtalte om muligheten for å opprette et arbeidsutvalg som en prøveordning.

Vedtak:

1. *Else Britt Nilsen velges til nestleder.*
2. *Vi oppretter et arbeidsutvalg som en prøveordning bestående av leder, nestleder og Olav Fykse Tveit..*

- 3.22.02 Regnskapsrapport pr. 31.08.02
I tillegg til rapporten ble det utdelt et stipulert regnskap for 2002, som viser et underskudd på kr 170.550. Dette vil bli redusert noe, anslagsvis blir underskuddet på ca kr 100.000. En stor del av dette skyldes reguleringspremien på ca kr 80.000 fra KLP.

Vedtak:

1. *Regnskapsrapport pr. 31.08.02 tas til orientering.*
2. *Det antatte underskuddet blir dekket ved å ta av midlene avsatt til "Tiår mot vold: Bygg freden!"*
3. *Arbeidsutvalget trekkes med i budsjettprosessen for 2003.*

- 3.23.02 Sekretariat for "Felleskirkelig plattform for fred og forsoning"

Vedtak:

Under forutsetning av sikret grunnfinansiering, er NKR villig til å påta seg funksjonen som sekretariat for "Felleskirkelig plattform for fred og forsoning"

- 3.24.02 Organisering av "Tiår mot vold: Bygg freden!"
Det ble informert om statusen for tiåret akkurat nå. Vi mangler fortsatt finansiering.

Hovedkomitéen for tiåret var samlet til møte i begynnelsen av september. Konklusjonene fra møtet var i korthet følgende: Hovedkomitéen anser at den har fullført sitt oppdrag, nå er utfordringen å implementere tenkningen i kirkesamfunnene. Hovedkomitéen går over til å være en referansegruppe for sekretariatet, som mer arbeider prosjektorientert. Det blir viktig å ansvarliggjøre kirkesamfunnene til aktiv deltakelse i tiåret.

Generalsekretær og prosjektleder orienterte om tre satsingsområder: Interreligiøst arbeid (herunder arbeidet med en bok med fredstekster fra ulike religiøse tradisjoner), familievold, teaterturné rettet mot ungdomsmiljøer.

Vedtak:

1. *Norges kristne råds styre tar informasjonen fra Hovedkomitéen i "Tiår mot vold: Bygg freden!" til etterretning.*
2. *Det tas kontakt med medlemskirkene for å få oppnevnt en kontaktperson for arbeidet med tiåret. Denne personen kan være engasjert i økumenikk, diakoni eller ungdomsarbeid. Representantene innkalles til et møte i nær framtid.*
3. *Det tas kontakt med medlemskirkene for å avklare økonomiske tilskudd til og aktiv deltakelse i arbeidet med tiåret.*
4. *Norges kristne råds styre forstår vedtaket fra Hovedkomitéen slik at NKR er styringsorgan for tiårets sekretariat. Dette avklares med de andre involverte (MKR og KN).*
5. *Det arbeides fortsatt med offentlige myndigheter med tanke på bevilgninger til tiåret.*

3.25.02

Godkjennelse av materiell til bønneukene

Materiellet var utsendt via e-post og blir i løpet av et par uker lagt ut på våre nettsider.

Vedtak:

Materiellet ble godkjent.

3.26.02

Rådsmøtet 2003 – sted og program

Rådsmøtet skal avholdes 22.03.02. På grunn av Norges Frikirkerådets jubileum blir det denne gangen bare det formelle møtet.

Det var enighet i styret om å arbeide med visjonene som bærer arbeidet for kristen enhet. Olav Fykse Tveit innleder til samtale med utgangspunkt i tematikken fra sin doktoravhandling "Mutual Accountability as Ecumenical Attitude".

Vedtak:

Rådsmøtet 2003 søkes avholdt i Første Metodistkirke på Grünerløkka.

3.27.02

Markering av NKRs 10-årsjubileum

Generalsekretær orienterte om planene for jubileumsmarkeringen. Den ortodokse Erkebiskop Anastasios av Albania deltar for å snakke om gjenreisningen av kirken i Albania med utgangspunkt i Matt 28:18–20. Videre blir det et innlegg om NKR og et musikalsk innslag.

Medlemskirkene bes gi tilbakemelding om personer som var sentrale da NKR ble opprettet og som bør inviteres. I tillegg inviteres de ortodokse kirkene i Norge, kirkerådene i de andre nordiske landene, nåværende og tidligere styremedlemmer, nåværende og tidligere ansatte og nåværende utvalgsmedlemmer. Medlemskirkene er allerede invitert til å stille med to representanter hver.

Vedtak:

NKR markerer sitt 10-årsjubileum med et arrangement på MF onsdag 13.11.02.

3.28.02 KEKs generalforsamling 2003

KEK inviterer NKR til å oppnevne to deltakere til generalforsamlingen i Trondheim 25.06–02.07.02.

Vedtak:

Leder og nestleder oppnevnes som representanter for NKR til KEKs generalforsamling.

Oslo, 15.10.02

Knut Refsdal
sekretær

Norges kristne råd

Protokoll, styremøte, 18.12.02

Til stede: Billy Taranger, Odd Hjertås, Arnfinn Løyning, Ola Ireneus Breivega, Arne G. Ellingsen,

Sveinung Lorentsen, Olav Skjevesland (fra kl.10.00), Olav Fykse Tveit (fra 10.30), Ørnulf Steen, Knut Refsdal. Fader Mark Kumbunyaki (til 10.30)

Forfall: Else-Britt Nilsen

Møtet begynte i kapellet hvor Fader Mark Kumbunyaki, katolsk prest fra Sør-Sudan og leder i New Sudan Council of Churches, delte tanker rundt Matt 5:13-16. Han snakket om hvordan vi er kalt til å være lys i verden. Deretter gav han oss en oppdatert rapport på situasjonen i Sudan for øyeblikket og noen av de forventningene kirkene har i forhold til samarbeidet med NKR.

SAKSLISTE

REFERATSAKER

- 1.08.02 Protokoll styremøte, 08.10.02
Protokollen er tidligere godkjent via e-postkorrespondanse.
- 1.09.02 Referat fra Administrativt-Juridisk utvalg, 28.11.02
Tatt til etterretning.
- 1.10.02 Referat fra NTSF, 05.12.02
Tatt til etterretning.

RAPPORTER OG ORIENTERINGER

- 2.08.02 Aktuell rapport fra sekretariatet
ØS presenterte rapporten. Følgende punkter ble kommentert:

ORGANISASJON OG PERSONELL

- Korrespondansen om husleien fortsetter.
- Undersøkelsene om nytt Kirkens hus er kommet godt i gang. Det ble stilt spørsmål ved om man burde tenke samlokalisering av flere kirkesamfunn i dette arbeidet.

RELASJONER

- Organisasjoner: Tre kirker har meldt seg ut av Nordiska Ekumeniska Rådet. Det ble informert om bakgrunnen for dette.

PROSESSER

- Kirkelig betjening i Forsvaret: Referat fra møtet med feltprosten 13.11.02 følger vedlagt protokollen.

2.09.02 Referat NCC–Norden
Tatt til etterretning.

2.10.02 Stortingshøring om "Stortingsmelding om trusopplæring"
NKR er invitert til høring i Stortingets kirke-, utdannings- og forskningskomité 15.01.03. ØS møter. NKR understreker tre forhold: viktig at Dnk sikres gode forhold for sin trusopplæring, må være likeverdig behandling for alle, opplæringen bør primært holdes utenfor skolens lokaler.

SAKER

3.29.02 Regnskapsoversikt pr 30.11.02
De endelige tallene foreligger ikke enda. Stipulert underskudd søkes dekket ved midler fra ikkevoldsfondet. Styret uttrykker tilfredshet med arbeidet som er gjort for å redusere det forventede underskuddet.

Vedtak

Regnskapsoversikten ble tatt til etterretning.

3.30.02 Foreløpig budsjett 2003
Tallene er ikke endelige. Styret ber administrasjonen arbeide videre med fordelingen av utgifter mellom NKR og de ulike prosjektene i den hensikt å bringe budsjettet i balanse.

Vedtak

AU utarbeider forslag til endelig budsjett.

3.31.02 Tiår mot vold – oppdateringer
ØS gav informasjon om følgende forhold relatert til tiåret: økonomi, henvendelser til medlemskirkene om kontaktpersoner og økonomiske tilskudd, kontakt med offentlige myndigheter, satsingsområder.

Vedtak

1. *Det konstateres at det har vært vanskelig å finne generell statlig støtte til arbeidet med tiåret.*
2. *De positive signalene fra Barne- og familiedepartementet følges opp med søknad om midler.*
3. *Administrasjonen søker midler fra statlige og andre organer til de konkrete tiltakene som planlegges i regi av året.*
4. *Styret uttrykker glede over bevilgninger fra Baptistsamfunnet og Kirkens Nødhjelp og ber administrasjonen fortsette oppfølgingen av oppfordringen til økonomisk dugnad blant medlemskirkene.*

Medlemskirkene anmodes om å oppnevne kontaktpersoner.

3.32.02 Strukturendring NKR

Alle medlemskirker har hatt mulighet til å gi gjensvar på skrevet om "revisjon av struktur og presisering av medlemskapskriterier for NKR". Seks av medlemskirkene har gitt svar.

I samtalen ble følgende berørt:

ARBEIDSUTVALG

Det foreligger to alternativ når det gjelder AUs utforming:

Alternativ 1: De lutherske kirker (to medlemmer), de før-reformatoriske kirker (ett medlem), de øvrige kirker (to medlemmer), i tillegg kommer generalsekretær.

Alternativ 2: Den norske kirke (ett medlem), de klassiske frikirkene (ett medlem), de før-reformatoriske kirker (ett medlem), i tillegg kommer generalsekretær.

RÅDSMØTET

Det ble vurdert å ha Rådsmøte annethvert år.

Vedtak

- 1. NKRs styre består av medlemmer fra alle medlemssamfunn, dog slik at enkeltstående menigheter fra samme kirkefamilie/kirkegruppering (frittstående karismatiske menigheter, ortodokse menigheter, utenlandsmenigheter) velger en representant hver fra sin familie. Dnk har tre medlemmer i styret.*
- 2. Det foretas en sondering i medlemskirkene når det gjelder følgende:*
 - utformingen av AU*
 - hvorvidt Rådsmøtet skal avholdes annethvert år.**Sonderingen gjennomføres slik at styret kan fatte sin beslutning på sitt neste møte.*
- 3. Valget til AU foregår i de enkelte kirkefamilier/kirkegrupperinger på Rådsmøtet.*
- 4. På grunnlag av samtalen i styret utarbeides mandat.*

3.33.02 Nye medlemmer av NKR

Oslo kristne senter ønsker i løpet av kort tid å søke medlemskap i NKR. Søknaden vil bli sendt ut på høring i medlemskirkene så snart den foreligger. Styret vil så ha en samtale med representanter fra OKS på neste styremøte.

Kvekerne har flere ganger uformelt gitt uttrykk for ønske om å bli medlem i NKR. Det er en vanskelighet ved dette at kvekerne ikke gir sin tilslutning til formuleringer av bekjennelser.

Vedtak

Sekretariatet og AU arbeider videre med saken på bakgrunn av signaler som ble gitt.

3.34.02 Delegasjonsreise til Israel og Palestina

Vedtak

Styret ber administrasjonen arbeide videre med forslag til oppfølging av delegasjonsreisen til Israel og Palestina.

3.35.02 Rådsmøtet 2003

Avholdes lørdag 22. mars kl 09.00–16.00 i Oslo Første Metodistkirke. De framlagte skissene til program, saksliste og årsmelding ble gjennomgått og kommentert.

Noen forslag på mottakere av Økumenikkprisen ble nevnt.

Vedtak

- 1. Administrasjonen arbeider videre med Rådsmøtet på bakgrunn av de tilbakemeldingene som ble gitt.*
- 2. Medlemskirkene bes gi tilbakemelding i løpet av kort tid om hvem som blir rådsmøtedeltakere i 2003.*
- 3. Liste over tidligere tildelinger av Økumenikkprisen følger referatet.*

3.36.02 Samarbeidsavtale Norges Frikirkeråd/NKR

Forslag til samarbeidsavtale ble presentert. Denne er forhandlet fram i de to organisasjonenes arbeidsutvalg.

Vedtak

- 1. Styret gir sin tilslutning til forslaget til samarbeidsavtale. Dette meddeles NFR.*
- 2. Det tas sikte på å få til endelig vedtak på rådsmøtet 2003.*
- 3. Bakgrunns materialet for utkastet til avtalen sendes styremedlemmene.*

3.37.02 Tilsetting av koordinator for fredsplattformen

Det foreligger tilsagn om økonomisk dekning.

Vedtak

- 1. Stillingen blir utlyst før jul med søknadsfrist 10.01.03.*
- 2. AU gis fullmakt til å tilsette koordinator i samråd med styringsgruppa for fredsplattformen.*

3.38.02

Eventuelt

Styret ga sin tilslutning til BØNN OM FRED I ISRAEL OG DE PALESTINSKE OMRÅDER. Oppfordringen sendes medlemskirkene og avisene.

IRAK: Kopi av avisannonse fra New York Times ble framlagt.

Vedtak

Administrasjonen forbereder en Irak-uttalelse som behandles via e-post.

Oslo, 19.12.02

Billy Taranger
leder

Ørnulf Steen
generalsekretær

Knut Refsdal
sekretær

Norges kristne råd

REFERAT

Styremøte, 10.02.03

Til stede: Billy Taranger, Odd Hjertås, Ola Ireneus Breivega, Lars Erik Rikheim (vara for Else-Britt Nilsen), Arne G. Ellingsen, Sveinung Lorentsen, Arnfinn Løyning, Olav Skjevesland, Vebjørn Horsfjord (vara for Olav Fykse Tveit), Ørnulf Steen, Knut Refsdal

Forfall: Olav Fykse Tveit, Else-Britt Nilsen

REFERATSAKER

1.1.03	Protokoll styremøte 18.12.02	Oppfølging
Merknader	Tidligere utsendt og godkjent via e-post.	
Vedtak		

1.2.03	Protokoll Arbeidsutvalget	Oppfølging
Merknader	Tidligere utsendt. Protokollen inneholdt bl.a. informasjon om søkerprosessen i forbindelse med koordinator for fredsplattformen. Søkerliste og innstilling er konfidensiell. Dersom noen av styrets medlemmer ønsker mer informasjoner om søkerne kan de henvende seg til sekretariatet.	
Vedtak	Tale Steen-Johnsen ansettes som koordinator for fredsplattformen og begynner 24.02.03. Protokollen godkjent.	ØS

RAPPORTER OG ORIENTERINGER

2.1.03	Aktuell rapport fra sekretariatet	Oppfølging
Merknader	<p><u>Stab:</u> Gro Elin Vinnes er fortsatt sykemeldt. Har hatt litt vikarhjelp i denne sammenheng. Erlend Rogne arbeider fortsatt med rekruttering av stewards til KEKs generalforsamling. Fra denne uka vil Eivind Vad Petterson jobbe deltid med nærmere bestemte oppgaver.</p> <p><u>Irak-engasjementet:</u> Vi har mottatt spørsmål om hvordan uttalelsen ble til. Uttalelsen ble godkjent av styret og deretter sendt samtlige medlemskirker til informasjon. Muligens må vi involvere alle medlemskirker i utarbeidingen av slike uttalelser. Aksjonen 06.02.03 var vellykket med mye medieomtale. Vi sender takk til våre samarbeidspartnere.</p> <p><u>Bønn for Oslo:</u> Det er invitert til et samtalemøte 12.03.03 med representanter fra Bønn for Oslo, Bønneuken for kristen enhet i Oslo og Oslo kristne råd.</p> <p><u>Husleie:</u> Huseier har nå bestemt at det skal foretas en oppmåling</p>	<p>ØS</p> <p>ØS KR</p> <p>ØS</p> <p>ØS</p>

	<p>av arealene.</p> <p><u>Nytt Kirkens hus</u>: Arbeidet går videre. Vi har undertegnet en intensjonsavtale om at vi ønsker å være med videre. Ikke aktuelt for andre kirkesamfunn å være med.</p> <p><u>Økumeniske kirkedager i Berlin 28.05-02.06.03</u>: Spørsmål om noen av medlemskirkene kan tenke seg å være med. Interesserte kan henvende seg til sekretariatet.</p> <p><u>Invitasjon til miljøseilas</u>: Mellomkirkelig Råd for Den norske kirke inviterer til The North Sea Sailing Seminar i forbindelse med KEKs generalforsamling 23.-25.06.03. NKR kan delta med tre representanter. Interesserte kan henvende seg til sekretariatet.</p> <p><u>Norden-FOCCISA</u>: Rapport fra generalsekretærsamling ble utdelt.</p> <p><u>Invitasjon til 50-årsseminar i Mellomkirkelig Råd for Den norske kirke</u>: Sendes ut til alle medlemskirkene.</p> <p><u>Integrering av asylsøkere</u>: Leder har deltatt på møte om saken. Det er snakk om en bred dugnad for bedre integrering.</p>	ØS
Vedtak		

2.2.03	Delegasjon til Israels ambassade	Oppfølging
Merknader	I forlengelsen av delegasjonsreisen til Israel og De palestinske områdene og påfølgende avisdebatt om fengsling av palestinere, har Ola Steinholt blitt invitert til Israels ambassadør for videre samtaler. Han har tatt kontakt med oss for oppfølging av denne henvendelsen.	
Vedtak	Det settes ned en delegasjon bestående av Billy Taranger, Ørnulf Steen, Olav Fykse Tveit, Eilert Rostrup, Rolf Gunnar Heitmann for å møte ambassadøren.	ØS

SAKER

3.1.03	Regnskap 2002	Oppfølging
Merknader	Foreløpige regnskap for Norges kristne råd, Tiår mot vold, Taize-prosjekt, NØKK og NEPAR og forklaringer ble delt ut og kommentert i møtet.	
Vedtak	Foreløpige regnskap ble godkjent. Endelige regnskap inkludert balanse oversendes styremedlemmer så snart de er klare.	ØS

3.2.03	Budsjett 2003	Oppfølging
Merknader	Forslag til budsjett ble delt ut i møtet og kommentert.	
Vedtak	Budsjett 2003 godkjennes av styret og legges fram for rådsmøtet.	ØS

3.3.03	Budsjett 2004 - søknad om statsstøtte	Oppfølging
Merknader	Søknad om statsstøtte 2004 må sendes innen 01.03.03.	

Vedtak	Generalsekretær gis fullmakt til å sende søknad og sette opp et budsjett for dette formål.	ØS
--------	--	----

3.4.03	Rådsmøtet 2003	Oppfølging
Merknader	Følgende var sendt ut på forhånd: Utkast til årsmelding fra styret, endring av struktur NKR (foreløpig sakspapir), samarbeidsavtale NKR/NFR, årsplan 2003 (utkast).	
Vedtak	<p><u>Konstituering</u>: Forslag på ordstyrere: Viggo Koch og Anne Karin Kristensen. Forslag på resolusjonskomite: Ola Ireneus Breivega, Olav Fykse Tveit, Anne M. Mandt.</p> <p><u>Årsmelding</u>: Det arbeides videre med årsmelding på bakgrunn av kommentarer og tilbakemeldinger gitt i møtet.</p> <p><u>Struktur</u>: Styret går inn for arbeidsutvalg bestående av tre medlemmer - hvorav en fra Den norske kirke - og rådsmøte annethvert år.</p> <p><u>Årsplan</u>: Det arbeides videre med årsplan på bakgrunn av kommentarer og tilbakemeldinger gitt i møtet.</p> <p><u>Økumenikkprisen</u>: Forslag fra sekretariatet forelå. Vedtatt.</p>	<p>ØS</p> <p>ØS</p> <p>ØS</p>

3.5.03	Eventuelt	Oppfølging
Merknader	Leder har hatt medarbeidersamtale med generalsekretær.	
Vedtak	Lønn til generalsekretær heves med to lønnstrinn til 57 fra 01.12.02 i tråd med økningen av lønn for sokneprestene i Den norske kirke.	

3.6.03	Samtale med Oslo Kristne Senter	Oppfølging
Merknader	To representanter fra OKS - Åge Åleskjær, pastor, og Knut Jahr, administrasjonssjef, samtalte med styret. Deres søknad om medlemskap har vært ute på høring i medlemskirkene. Kun positive tilbakemeldinger.	
Vedtak	Styret anbefaler rådsmøtet om å ta opp OKS som medlem i rådet.	

Oslo 10.februar 2003
Billy Taranger

Ørnulf Steen
Knut Refsdal

**FORM FOR NOMINATION/APPLICATION OF A CANDIDATE FOR
THE POSITION OF GENERAL SECRETARY OF THE WORLD
COUNCIL OF CHURCHES**

Nominee/Candidate

Name: Trond Bakkevig

Address: Niels Henrik Abels vei 11
0851 Oslo, Norway

Church membership: Church of Norway

Date of Birth: 22.11.1948

Male. Ordained.

Family status: Married. 2 children.

1. Present position

Dean (Archdeacon) of Vestre Aker which includes eight parishes, twenty-one parish pastors and fifteen hospital pastors. At the same time he is Senior Pastor (Vicar) in one parish.

Canon (honorary) at the Cathedral of the Holy Cross, Gaborone, Botswana

2. Previous positions held

- 1993 – 2000 Senior Pastor Vicar in Røa parish, Oslo
- 1984 – 1993 General Secretary, Church of Norway Council on Ecumenical and International Affairs
- 1987 – 1988 Personal Advisor to the Minister on Foreign Affairs (on leave of absence from the church position)
- 1979 – 1983 Research Fellow, Research Council of Norway
- 1979 Europe Secretary, World Council of Churches
- 1975 – 1978 Study Secretary for Theology and International Affairs, Church of Norway Council on Ecumenical and International Relations. 1977 – 1978 also acting General Secretary

3. Educational qualifications

- Doctor of Theology, University of Oslo, 1984
- Exam in Practical Theology (Pastoral Training) 1979
- Candidate of Theology, The Norwegian Lutheran School of Theology, Oslo 1974

4. Theological and ecumenical formation

- School of Mission and Theology, Stavanger, 1968-1970
- The Norwegian Lutheran School of Theology, Oslo 1970-1974. Old Testament studies in Heidelberg in 1971. All the time involved with ecumenical and international affairs.
- Participant in the study on "The Identity of the Church" of the Lutheran World Federation in 1974 (Conference in Addis Ababa, Ethiopia). Later (1976) part of the small team which wrote the final report.
- Daily work on ecumenical and theological issues 1975-78
- Asked to serve "Interim Europe Secretary", WCC in 1979
- Doctoral dissertation (1984) on "Theology of Orders and Nuclear Arms. A Study of the Social Ethics of Paul Althaus, Walter K nneth and Helmut Thielicke" (title in English translation). Dealt with social ethics and ecclesiology.

5. Present ecumenical involvements

- 1997 - Member of the Central Committee of the World Council of Churches (Moderator of Public Issues Committee since 1999)
- 1997 - Member of Church of Norway Council on Ecumenical and International Relations.

6. Past ecumenical experiences

Beside the job experience:

- 1991-1998 Member of Unit III Commission, WCC
- 1993-1995 Advisor on International Affairs to the General Secretary, Lutheran World Federation
- 1990-1993 Advisor on International Affairs, Council of The Lutheran World Federation
- 1984-1987 Member of the joint WCC/CEC Europe Commission

Delegate to WCC assemblies in Canberra 1991, Harare 1998 (Moderator of Public Issues Committee). The World Convocation on Justice, Peace and the Integrity of Creation, Seoul 1990.

Participant at LWF assemblies in Dar-Es Salaam 1977 and Curitiba 1990

Delegate to CEC Assembly, Prague, 1992

Besides this participation at many Central Committee meetings, WCC, Executive and Council meetings, LWF, and many other ecumenical meetings. Participation in study processes on regional and international levels.

7. Languages spoken:

Norwegian (which communicates well with Danish and Swedish), English, German and a little French.

Languages understood:

Norwegian, English, German and a little French.

8. Publications

- (Author) Ordnungstheologie und Atomwaffen. Eine Studie zur Sozialethik von Paul Althaus, Walter Künneth und Helmut Thielicke. Paderborn/Oslo 1989 (German version of doctoral dissertation from 1984)
- (Author) Den norske kirke og kampen mot apartheid. Oslo 1995 (Translated into english: The Church of Norway and the Struggle against Apartheid)
- (Co-author) The Identity of the Church in Its Service for the Whole Human Being. LWF, Geneva 1977
- (Co-author) På Skaperens jord. Innføring i kristen etikk. (Red. Axel Smith). Oslo 1984 (new editions 1988, 1989, 1992) (Introduction to Christian Ethics)
- (Editor) Kristus frigjør og forener. Fra Kirkenes Verdensråds møte i Nairobi 1975. Oslo 1976 (Report from the Assembly in Nairobi)

In addition to this he has written many scientific and popular articles in Norwegian and international books and journals mostly around issues of ecclesiology, ethics and pastoral theology.

9. Experiences and knowledge of churches and cultures other than one's own

Lived with parents in Amman, Jordan, 1964-65 – formative years.

Internationally related work and tasks since finalising the theological degree in 1974. In addition four formative involvements:

- with the WCC, as Europe secretary, 1977
- with South Africa and the struggle against the apartheid regime. Working with churches, opposition and liberation movements.
- with the Serbian Orthodox Church in the aftermath of the earthquake in Montenegro 1979 and during and after the bombing of Yugoslavia in 1999
- with Christian, Muslim and Jewish religious leaders in Palestine/Israel 1996-

10. Administrative experience

- as General Secretary of Church of Norway Council on Ecumenical and International Relations
- as Vicar (Senior Pastor) in Røa parish, Oslo
- as Dean (Archdeacon) in Vestre Aker, Oslo

11. Other experience that is relevant to the position

- Facilitating dialogue between Christian, Muslim and Jewish religious leaders in Palestine/Israel. In this also networking with politicians, diplomats and international church bodies 1996-
- Moderator of the Commission on Church-State Relationships appointed by the Church Council of the Church of Norway, 1998-2002. (The report was concluded with an important and unexpected consensus, only one of seventeen disagreed to the main conclusions).
- Moderator of the Board of the Norwegian Institute for Human Rights, University of Oslo, 1993-1998 (member of board since 1989)
- Vice-moderator of the Board of Centre for Development and Environment, University of Oslo 1993 – 1995 (member of board since 1990)

- Vice-moderator Board of the Norwegian Refugee Council 1990–1993
- Moderator of the Norwegian Chapter of Council on Christian Approaches to Disarmament and Defence 1989 – 1993
- Member and Vice-moderator of the Board of Norwegian Church Aid 1985–1987, 1988–1993

12. A brief assessment of the candidate in terms of the enclosed criteria

The candidate has a rich pastoral, academic and administrative experience and has shown his competence in all those fields. Through his pastoral approach, he is committed to the task of the Church in the world, whether it has been pursued in the local parish, in leadership of Church of Norway, or through international, ecumenical organisations. The Church of Norway has given him many national and international responsibilities. He has always shown a deep loyalty to his church – and through that to the ecumenical movement. The fact that he was made an honorary Anglican Canon, confirms the respect he enjoys for his international and ecumenical leadership.

He has a well-developed skill of making precise analyses, based on a qualified theological reflection and political understanding of processes in church and society. He is well known for establishing as well as communicating and pursuing clear common goals. He regards challenges and demanding tasks as an inspiration, rather than as a problem. Accordingly, throughout his work career, he has shown willingness and ability to exert leadership that gives clear directions, at any level of the church, and also in the field of national and international politics. He has been able to recruit competent staff, and to establish good collegial relations.

During his close co-operation with other churches, particularly in the Southern Africa, in the Balkans and in the Middle East he has helped create and been part of personal and organisational networks. He has remained faithful to those involved in them. More especially, he has a particular sensitivity to the position of those experiencing oppression and injustice, being in any kind of non-favourable position. He has also shown ability to build bridges and facilitate unity between opposing views.

Due to his long experience in the ecumenical organisations, he is familiar with their history and working procedures. However, because of his ability of profound analysis and strategic planning, he is also able to initiate processes of creative change and innovation, when required.

Statement of the candidate's current health condition (physical and psychological):

He is in excellent health condition and has a high working capacity.

- 13. The candidate is available for interviews (if requested) in the course of the month of June 2003.**
- 14. If he should be elected, the earliest starting date for the candidate is January 1, 2004.**
- 15. Persons who can be useful references for the candidate:**

Bishop Gunnar Stålsett
Oslo bd-kontor
P.O. Box 9307 Grønland

0135 OSLO
Telephone: +47 23 30 11 60
Telefax: +47 23 30 11 99
e-mail: oslo.biskop@kirken.no

Dean Rev. Ingrid Vad Nilsen
(Moderator of Church of Norway Council on Ecumenical and International Relations)
Nygt. 6
2214 KONGSVINGER
Telephone: +47 62 81 56 11
Mobile phone: +901 74 183
e-mail: ingrid.vad.nilsen@c2i.net

Sigrun Møgedal
Øvre Høn terrasse 16
1370 ASKER
Telephone: +47 66 78 16 89
Mobile phone: +47 995 41 971
e-mail: sigrun.mogedal@eunet.no

Archbishop Walther Khotso Makhulu, formerly Archbishop of Central Africa
Cheyne House
10 Cromdace Rd.
Fulham
London SW6 4BB
ENGLAND
Telephone: +44 207 371 94 19
e-mail: bishmak@makhulu202.fsnet.co.uk

Patriarch Michel Sabah, Jerusalem
Latin Patriarchate of Jerusalem
P.O.Box 14152 - Jerusalem 97500
E-mail address: latinpat@actcom.co.il
Tel Number: +972 2 62823
Fax Number +972 2 6271652

16. Person making the nomination

Name:

Rev. Dr. Olav Fykse Tveit (on behalf of Church of Norway Council on Ecumenical and International Relations)

Title and position:

General Secretary, Church of Norway Council on Ecumenical and International Relations

Address:

P.O. Box 5913 Majorstuen
0308 OSLO

Country:

Norway

Telephone: +47 93 27 86. Telefax: +47 93 28 28. E-mail: olav.fykse.tveit@kirken.no

Signature (of person making the nomination)

Notat

Til: Statsministeren
Utenriksministeren
Fra: Stiftelsen Oljeberget v/Olav Fykse Tveit og Aage Müller Nilsen
Dato: 07.02.03

ORIENTERING OM RETTSTVIST - DET LUTHERSKE VERDENSFORBUND (LVF) /AUGUSTA VICTORIA-SYKEHUSET I JERUSALEM OG STATEN ISRAEL VEDR. AVTALE OM SKATTEFRIHET, SPESIELT "EMPLOYER'S TAX"

Sammendrag:

- LVF har siden 1967 hatt avtale med Israel om skattefrihet, også omfattende "employer's tax" (etter 1975).
- På 90-tallet begynte israelske skattemyndigheter å sende krav om innbetaling av employers tax, - og LVF avviste disse under henvisning til avtalen.
- Styrken i kravene økte, og LVF reiste derfor sak for distriktsretten i Jerusalem for å få fastslått rettssituasjonen.
- Dom ble avsagt i desember 2002, der avtalens gyldighet ble fastslått, også hva angår employers tax. Men dommeren mente at det forelå gyldig oppsigelse av avtalen fra israelsk side i og med fremlegg for retten medio 2000, slik at avtalens gyldighet ansees opphørt fra 1.1.2001.
- Dette innebærer at LVF/AVH skal innbetale arbeidsgiverskatten for 2001 og 2002 med USD 734.000, og videre, løpende for 2003. Dekning for dette finnes ingen steder.
- Dommen ankes fra LVF til israelsk Høyesterett hva angår forståelsen av oppsigelse, og med anmodning om at dommen gis oppsettende virkning.
- Det er nå helt avgjørende for LVFs mulighet til å finne løsning for den videre innsats for den palestinske befolkning at det utøves et sterkt internasjonalt press på den israelske regjering for å få forhandlinger om en ny avtale om skattefrihet (employer's tax). Det synes bare å være en avgjørelse på politisk topp-nivå som kan løse saken.
- Dette er et politisk spørsmål, og ikke bare et rettslig spørsmål. Det gjelder om internasjonale hjelpeorganisasjoner skal ha rimelige muligheter til å bistå den palestinske befolkning.
- Vi ber derfor Statsministeren om å ta saken opp med statsminister Sharon, og vi ber om at Utenriksministeren tar saken opp ved det planlagte besøk i Israel.

Nærmere redegjørelse for saken

LVF (sammen med 4 andre internasjonale, kirkelige instanser) har lenge vært i en meget alvorlig tvist med israelske skatte-myndigheter: til tross for at disse organisasjoner i all den tid de har virket i Palestina/Israel har hatt avtale om skattefrihet, har israelske skattemyndigheter gjennom flere år krevet innbetaling av "Employer's Tax". LVF fikk i år 2000 krav om innbetaling av ca. USD 4 mill. akkumulert for tiden 1993-2000. For år 2001 er kravet på vel USD 350.000.

For LVF er dette uakseptabelt på bakgrunn av avtalefestet skattefrihet, og ville sette driften av sykehuset i en uløselig krise. Sykehuset betjener den palestinske befolkning på Vestbredden og i Jerusalem, og har flere spesialiserte avdelinger som ikke finnes andre steder for pasientene. Sykehuset har, særlig p.g.a. den politiske situasjon, en meget anstrengt økonomi der internasjonale nødhjelpsbidrag er avgjørende.

LVF reiste derfor saken for israelsk rett, "the Jerusalem District Court". Det var en rettshøring 25.11.01 der dommeren anbefalte forhandlinger og politisk løsning av saken. Fra flere land har det vært kontakter med israelske myndigheter om saken. LVFs eksekutivkomite holdt møte i Israel 7.- 9.6.02, og møtte da Israels utenriksminister for forhandlinger. Til tross for løfter om at statsråden ville se på saken, har det ikke lyktes å nå fram langs den politiske veien.

22. desember 2002 avsa dommer M. Gal dom i saken (kopi av engelsk oversettelse av dommen er overlevert Midt-Østen seksjonen i UD). Der bekreftet dommeren gyldigheten av den avtale om skattefrihet LVF har hatt, også omfattende Employers Tax, (som ble innført ved Knesset-vedtak i 1975). Men dommeren mener at de israelske myndigheters fremlegg i retten medio 2000, må ansees som tilfredsstillende oppsigelse av avtalen, med henvisning til den 6-mndrs. frist avtalen fastsetter. LVF mener at en slik oppsigelse må foreligge i direkte brev mellom partene, og LVF har aldri mottatt en slik oppsigelse.

Konsekvensen av dommen er altså at fra 1.1.2001 gjelder ikke avtalen om skattefrihet lenger. Det beløp LVF på dette grunnlag trolig vil bli krevet for i Employers tax for årene 2001 og 2002, utgjør USD 734.000. Så vil man bli krevet for løpende innbetalinger f.o.m. 2003. Ingen kan i dag se noen løsning på hvordan slike krav skal kunne dekkes av LVF/AVH, med den meget vanskelige økonomiske situasjon man allerede er i.

LVF vil anke dommen til Høyesterett hva angår vurderingen av avtalens oppsigelse. Det foreligger usikkerhet m.h.t. om slik anke kan gi oppsettende virkning på krav om innbetalinger.

Enda mer enn tidligere er det nå avgjørende med politisk/diplomatisk press på de israelske myndigheter på høyest mulig nivå. LVF og de andre berørte organisasjoner (se nedenfor) må med stor styrke kreve fortsatt skattefrihet slik vi nå har hatt i mer enn 30 år.

Det er avgjørende hvordan statsminister Ariel Sharon vil vurdere saken i lys av Israels relasjoner til verdenssamfunnet, og en direkte henvendelse fra statsminister Kjell Magne Bondevik ved en passende anledning vil trolig kunne påvirke saken i riktig retning. Israels statsminister bør bibringes en forståelse av at det internasjonale samfunn vil reagere sterkt på at internasjonale, kirkelige/diakonale virksomheter blir påført et slikt brudd på tidligere avtale, med ruinerende konsekvenser. Vi må kreve forhandlinger for å få en videreføring av det mangeårige avtaleforholdet til Israel, med fortsatt skattefritak. I første omgang er det viktig at statsminister Sharon mottar en LVF-delegasjon så snart som mulig.

Det er også viktig at utenriksministeren under det planlagte besøk hos den nye israelske utenriksminister, tar saken opp med stor tyngde. Dertil er det ønskelig med oppfølging av saken i den løpende diplomatiske kontakt den norske ambassade i Tel Aviv har med de israelske myndigheter.

Litt mer om den historiske utvikling i saken

Da Israel i 1967 okkuperte Vestbredden, Øst-Jerusalem og Gaza, arbeidet 5 internasjonale, kirkelige organisasjoner i de tidligere jordanske områder: Catholic Relief Services (CRS), Lutheran World Federation (LVF), Mennonite Central Committee (MCC), International Christian Committee (ICC) og Swedish Organization for Individual Relief (SOIR). Alle hadde likelydende avtaler med the Hashemite Kingdom of Jordan med bl.a. full skattefrihet. Israel ønsket disse organisasjoners fortsatte innsats og konfirmerte de tidl. avtalene med jordanske myndigheter.

I 1975 innførte Knesset en "Employer's Tax, og Israel aksepterte i et møte i januar 78 at den avtalte skattefrihet skulle omfatte også denne nye arbeidsgiverskatt, på grunn av den "all-inclusive clause of the agreement giving tax exemption." I løpet av 80-årene begynte likevel israelske skattemyndigheter å sende krav om innbetaling til de fleste av organisasjonene, og alle avviste kravene. Det har vært nær kontakt mellom organisasjonene i forsøkene på å finne løsning i saken med israelske skattemyndigheter. Kravene er imidlertid opprettholdt, med økende trykk i form av trusler om økonomiske sanksjoner, varierende for de 5.

CRS/den katolske kirke står i en særstilling for så vidt som det pågår avtaleforhandlinger mellom Vatikanet og staten Israel. Det er avtalt mellom partene at tidligere avtalte ordninger skal gjelde uendret så lenge forhandlingene pågår. Dette burde gi grunnlag for de andre til å kreve likebehandling.

Det må også påpekes at når den avsagte dom innebærer at avtalen mellom Israel og LVF nå ansees oppsagt, har LVF intet grunnlag for å kreve skattefrihet på noe område. Så vidt vi vet, har ingen av de andre 4 berørte organisasjoner mottatt oppsigelse av sine avtaler. Også her må LVF kreve likebehandling.

Reiserapport

Fra Vebjørn L. Horsfjord

Reise/møte/konferanse:	Porvoo Consultation on Inter Faith Issues
Hvor:	Wydale Hall, Yorkshire, England
Når:	17. til 20. november 2002
Tema:	Erfaringer med religionsdialog i Porvoo-kirkene
Arrangør:	C of Es desk for inter-faith relations

Innledning

Michael Ipgrave, rådgiver for dialog-spørsmål på sentralt nivå i Church of England, hadde tatt initiativ til denne lille og ganske uformelle konsultasjonen for fagpersoner på feltet religionsdialog i Porvoo-kirkene. Kajsa Ahlstrand fra Sverige var invitert med som teologisk tilrettelegger. I den første delen av konsultasjonen, søndag til tirsdag formiddag, var vi bare åtte deltakere til sammen, fra England, Skottland, Island, Sverige, Finland og Norge. Representanter fra Danmark og Irland var invitert men hadde meldt forfall. Tirsdag og onsdag var en større konsultasjon med ca. 25 rådgivere for dialog-spørsmål i engelske bispedømmer.

Innhold og temaer

Konsultasjonen tok primært sikte på utveksling av erfaringer og på dagsorden sto "issues of religious plurality in our societies", "practical responses to plurality in our churches" og "theological responses to plurality in our churches". For undertegnede ble dette en meget god anledning til å lære om situasjonen i våre naboland og til å samle ideer og inspirasjon til arbeidet i Norge. Det ble også en anledning til å gjennomtenke og presentere noe av det arbeidet med religionsdialog som gjøres i Norge.

Det nyttigste var å høre erfaringer og refleksjoner fra Sverige og England. Til tross for ulikheter, ikke minst når det gjelder hvor lenge man har vært bevisst om at samfunnene er fler-religiøse, er det mange likhetstrekk: Andelen muslimer i befolkningen i Sverige, England og Norge er for eksempel omtrent den samme. Sverige skiller seg ut ved at en betydelig del av innvandrerbefolkningen er ortodokse kristne. England har store grupper hinduer og sikher som kun finnes i små antall i Norden. I Skottland, Finland, og i særlig grad Island, er andelen religiøse minoriteter atskillig mindre. Islands største minoritet er 500 buddhister. I følge statistikken er det 116 registrerte muslimer.

Samtalene brakte opp en rekke interessante temaer og eksempler: Mens spørsmålet om moske-bygg i Norge først og fremst dreier seg om muslimers rimelige krav om å oppføre egne gudshus, er utviklingen i England i en annen fase: Også dialogisk orienterte observatører mener at det allerede er overkapasitet og at reising av nye moskeer ofte er motivert ut fra prestisje snarere enn behov. I engelske storbyer der enkelte sentrumsnære områder er helt dominert av innvandrergrupper, er omgjøring av kirke-bygninger til moskeer et brennbart tema. Hittil har bare én Church of England-kirke blitt solgt til dette formålet, mens flere frikirkebygg er ombygd til moskeer. Samtidig registreres en dramatisk endring til det verre når det gjelder majoritets-samfunnets holdning til muslimer etter terrorangrepene i USA i september 2001.

Fra England ble det også redegjort for et dialogisk lytte-prosjekt som gjennomføres av kristne og muslimer i fellesskap: For å kartlegge hva som er de faktiske utfordringene og behovene i inter-religiøs sammenheng i lokalsamfunnene, gjennomføres et prosjekt der en liten gruppe muslimer og kristne besøker lokale religiøse grupper og gjennomfører strukturerte gruppesamtaler. Målet er dels at samtalene i seg selv skal inspirere til økt kontakt mellom religionene lokalt, og dels at disse samtalene kan bringe fram informasjon som kan strukturere dialogarbeidet på nasjonalt plan. Metoden later til å likne svært på den som ble brukt i Mellomkirkelig råds prosjekt "Guds menighet – jordens største under". Det er verdt å vurdere om noe liknende kunne gjøres i Norge, for eksempel med utgangspunkt i islamsk-kristen samtalegruppe.

Skjønt Danmark ikke var representert, ble det presentert et sett "kjøreregler" for samkvemet mellom religionene som er utarbeidet av tverr-religiøst senter. Også dette kan være til nytte for eksempel i arbeidet i Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn.

Når det gjelder teologisk refleksjon, presenterte Kajsa Ahlstrand et dokument utarbeidet innenfor Svenska Kyrkan som i ti punkter oppsummerer en kristen teologisk tilnærming til andre religioner. Det første punktet lyder "God is as generous in salvation as in creation". Dette dokumentet kan være av interesse for Teologisk Nærings arbeid med temaet. Ahlstrands presentasjon av den teologiske samtalen i Svenska Kyrkan om disse temaene, etterlot et inntrykk av at denne kirken nok forholder seg annerledes teologisk til disse spørsmålene enn vår kirke. Hennes presentasjon la blant annet vekt på hvordan antropologien påvirker og påvirkes av synet på andre religioner.

I presentasjonen fra Norge la jeg vekt på det jeg kjenner best: Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn og den bilaterale dialogen med muslimene. Situasjonen med en stor human-etisk og religionskritisk gruppe vakte interesse og skiller seg fra erfaringene i nabolandene. Det var også interesse for å høre mer om hvordan religionsfrihet og menneskerettigheter har vært et av utgangspunktene for det multilaterale dialogarbeidet i Norge. Prosessen rundt kirke/stat vakte selvsagt også interesse.

Jeg kom også til å dele en refleksjon på bakgrunn av samtalene under konsultasjonen: Selv om vi er oppmerksom på likhetstrekkene, skjeller vi i Norge ganske bevisst mellom inter-religiøst arbeid og inter-kulturelt arbeid. I Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn illustreres dette i øyeblikket tydelig ved at både lederen, en buddhist, og den fremste representanten for muslimene er etniske nordmenn. I samtalene under konsultasjonen, særlig i den siste delen som hadde fokus på engelske bispedømmer, var denne distinksjonen lite framme. Personlig tror jeg vår skjelling er prinsipielt riktig, men det er verdt å merke seg at det tenkes ulikt om dette i andre kirker.

Oppfølging

Konsultasjonen ble oppfattet som nyttig og inspirerende av oss som deltok. Det var også enighet om at denne samlingen var et godt eksempel på hvordan vi kan ha glede av samarbeid på smalere fagfelter innenfor Porvoo-fellesskapet.

Fra gruppa kom en direkte utfordring til undertegnede om å arrangere et liknende møte i Oslo om et år. Etter konsultasjoner i Norge har vi nå akseptert denne utfordringen. Michael Ippgrave, Kajsa Ahlstrand og undertegnede skal utgjøre en planleggingskomité. Det legges opp til en lukket konferanse med anslagsvis 20 deltakere, altså 2-3 fagpersoner fra hver av

Porvoo-kirkene. Jeg tror vi i Norge har flere dyktige ressurspersoner som vi kan benytte oss av. Det er mitt håp at en slik konsultasjon kan bli en kilde til inspirasjon for tenkningen omkring religionsdialog i Den norske kirke.

Rapport fra konferansen "The Reception of Ecumenical Agreements", Stiftsgården Åkersberg, 31 januar – 2 februar 2003

Konferansen ble arrangert av Nordisk Økumenisk Råd. På konferansen deltok representanter fra den svenske kirke, den katolske kirken i Sverige, den evangelisk-lutherske kirken i Finland, den danske kirke, den evangelisk-lutherske kirke i Latvia, den danske kirke, den katolske kirke i Danmark, den evangelisk-lutherske kirke i Estland, den islandske kirke, den anglikanske kirke (Church of England) og Den norske kirke, samt representanter for Nordisk Økumenisk Råd, det økumeniske instituttet i Strasbourg og Leuenberg-sekretariatet. Den norske kirke var representert ved Turid Karlsen Seim, Olav Fykse Tveit og Irene Tvedt. (Andreas Aarflot meldte forfall på grunn av sykdom.)

Tema for konferansen var arbeidet med og responsen på økumeniske avtaler (*The Reception of Ecumenical Agreements*), særlig Porvoo-avtalen og Leuenberg-konkordien. Konferansen var delt inn i tre deler (ett tema for hver dag):

Første del (fredag):

The Reception of Ecumenical Agreements – Prerequisites-Process-Content-Impact-Results.
(Forutsetninger, prosesser, innhold, innvirkning og resultater av økumeniske avtaler)

Innledningsforedraget ble holdt av Mary Tanner, bla. tidligere generalsekretær i Council for Christian Unity i Storbritannia. Hun la vekt på at det som er målet i økumeniske samtaler er "communion" og at oppfølgingen og responsen på økumeniske samtaler må ta tid fordi de forskjellige kirkene har sin egen struktur.

Deretter ble det presentert tre "case-studies", dvs. at den danske, norske og finske kirke la frem sitt arbeid med Porvoo-avtalen og Leuenberg-konkordien. Den danske kirke har sluttet seg til Leuenberg-konkordien, men ikke Porvoo-avtalen. Arbeidet med disse avtalene ble presentert av Anders Gadegaard. Siden Andreas Aarflot hadde meldt forfall, delte Olav Fykse Tveit og Turid Karlsen Seim på å presentere den norske kirkes arbeid med Leuenberg og Porvoo. Den norske kirke har skrevet under på begge avtalene. Deretter redegjorde Juhani Forsberg for den evangelisk-lutherske kirken i Finlands posisjon i forhold til de to avtalene, som er "ja" til Porvoo og "nei" til Leuenberg.

Etter middag fortsatte diskusjonen rundt bidragene som var lagt frem tidligere på dagen.

Andre del (lørdag): *Which Readiness and Preparedness do the Churches have for Ecumenical Agreements?* (Hvor mottakelige og forberedte er kirkene for økumeniske avtaler?)

André Birmelé fra det økumeniske instituttet i Strasbourg steppet inn for Peder Nørgaard-Højen og Per Magnus Selinder som hadde meldt forfall og holdt innledningsforedraget. Også han la vekt på at målet med økumeniske avtaler ikke er konsensus, men felles gudstjenestefeiring. Etter lunsj lørdag var temaet Joint Declaration. Carl Axel Aurelius, den svenske kirke, og hans Ludvig Martensen, den katolske kirke i Danmark, holdt hver sine

foredrag, "Justification in the Life of the Church" og "Who is ready and Prepared?"
Diskusjonene fortsatte ut over ettermiddagen.

Tredje del (lørdag kveld + søndag):

Whereto do the Agreements lead? What is achieved so far? (Hva man har oppnådd så langt i arbeidet med de økumeniske avtalene)

Olav Fykse Tveit holdt hovedinnlegget, som tok for seg hva man faktisk forstår med uttrykket "reception" i økumenisk sammenheng.

Søndagen fortsatte med samme tema som var innledet søndag kveld. Som praktisk eksempel på hva avtalene har ledet til, ble diakonens tjeneste på Island (Ragnheidur Sverrisdóttir), i Norge (Turid Karlsen Seim), Finland (Matti Repo), Danmark (Ghita Olsen) og Sverige (Jonathan Ashauer) presentert og diskutert. Bidragene hadde litt forskjellig innfallsvinkel. Noen la vekt på de praktiske sidene ved diakonitjenesten, mens andre la mer vekt på de historiske og de aktuelle problemstillingene i forhold til Porvoo-avtalen.

Rapport nr. 29/02

MKR-sak 02/03
(CCME)

**RAPPORT
GENERALFORSAMLING I CHURCHES COMMISSION FOR MIGRANTS IN
EUROPE, ATHENS/AEGINA, 1.-4. NOVEMBER 2002**

ULLA SCHMIDT,

DELEGAT FOR DEN NORSKE KIRKE

Rapport til Mellomkirkelig Råd, Den norske kirke
Ulla Schmidt

Churches Commission for Migrants in Europe, General Assembly 2002, 1.–4. nov., Athens/Aegina

1 CCME

Churches Commission for Migrants in Europe (CCME), er en økumenisk organisasjon bestående av kirker, nasjonale kirkeråd og kirkerelaterte organisasjoner, som arbeider på områdene migrasjon og integrasjon, asylsøkere og flyktninger, og antirasisme og antidiskriminering i Europa. Organisasjonen er lokalisert i Brussel og arbeider nært sammen med KEK og KV (jfr. under). Innen Norden er foruten Den norske kirke også Svenska Kyrkan, Sveriges Kristna Råd, og den Evangelisk-Lutherska Kyrkan i Finland medlemmer. Mellom generalforsamlingene hvert tredje år er medlemmene delaktige i CCMEs arbeid gjennom Executive Committee, i tillegg til tre arbeidsgrupper etablert på forrige generalforsamling (disse er ikke permanente). I siste treårs-periode har DnK ikke vært representert i noen av disse organer.

2 Generalforsamlingen 2002

2.1 Dagsseminar om *"Irregular Migration – a Challenge to European Migration and Asylum Policies"*:

Generalforsamlingen ble innledet med et dagsseminar der blant annet den greske innenriksminister talte om migrasjons- og asylspørsmål ut fra det kommende greske formannskap i EU som starter over nyttår. Han fokuserte på balansen mellom rettigheter for asylsøkere, flyktninger og migranter, og statenes interesse i å beskytte sine grenser og hindre ulovlig innvandring.

Den greske erkebiskop reiste i en meget god tale to utfordringer for det kommende greske formannskapet: 1) at arbeidet med å komme frem til en integrert og samordnet europeisk asyl- og flyktningelovgivning baseres på en anerkjennelse av årsakene til flukt og migrasjon, og ivaretagelse av grunnleggende rettigheter og sikkerhet for dem som er på flukt; 2) spørsmålet om familiegjenforening for migranter, både i lys av grunnleggende rettigheter og goder, og i lys av mulighetene for å oppnå god integrasjon.

CCMEs generalsekretær, Doris Peschke, pekte på den dramatiske økning i irregulær migrasjon, dens mulige årsaker og negative resultater: manglende sikring av grunnleggende rettigheter (sosiale, helsemessige osv.), flyktninger "in the orbit", "marked" for menneskesmuglere og trafficking. Hun understreket også det grunnleggende synspunktet at det å søke etter bedre livsmuligheter ikke må betraktes som en forbrytelse eller potensielt kriminelt, men møtes med sympati og adekvate tiltak, bl.a.: lettere adgang til asylprosedyrer, inkl. mer realistiske krav til visum-søknader. Dette er særlig nødvendig for flyktninger utsatt for forfølgelse. Grunnleggende sosiale rettigheter må sikres bedre og personer som utsettes for trafficking (slaveri, tvang til prostitusjon) må sikres bedre beskyttelse.

På selve generalforsamlingen ble videre følgende spørsmål diskutert

2.2 *Migrasjonsspørsmål*

- migrasjon endrer karakter: ikke bare forfulgte, men fattigdom, miljøskader, interne konflikter osv.

- situasjonen for udokumenterte migranter: manglende grunnleggende sosiale rettigheter, utsatt for menneskesmugling og annen kriminell utnyttelse,
- nasjonale økonomier samtidig avhengig av (nå irregulære) migranter som arbeidskraft
- nødvendigheten av nye typer av beskyttelse
- stigmatisering av migranter som "potensielt kriminelle/terrorister" – hensyn til nasjonal sikkerhet

2.3 Asyl- og flyktningepolitikk og EU-lovgivning

- Harmonisering av EU-lovgivning: oppfølging av Amsterdamtraktaten og Tampere-møtet; mangler fortsatt felles standarder på flere områder,
- manglende samordning medfører at stater ønsker å opprettholde så strenge kriterier som mulig, for å unngå tilstrømning til egne grenser.
- endret syn i Europa: post-11.sept.: fokus på nasjonal sikkerhet, fremfor på sikkerhet for asylsøkere på flukt
- konsekvenser av EU-utvidelsesprosessen

2.4 Kirkenes bidrag

- direkte påvirkning av politiske myndigheter m.h.p. lovgivning: på europeisk plan utøver CCME her et meget godt arbeid, og har opparbeidet anerkjennelse innad i EU-systemet for å være godt orientert og en konstruktiv dialogpartner.
- politisk arbeid i forhold til nasjonale myndigheter
- arbeid i forhold til migranter
- Kontakt med migrant-kirker

2.5 Forholdet til KEK

CCMEs forhold til KEK var det viktigste organisatoriske og strategiske spørsmål på generalforsamlingen. På forrige gen.fors. i Järvenpää i 1998 ble det vedtatt at CCME skulle inngå et nærmere samarbeid med KEK og KV, for å fokusere innsatsen på migrasjons-, flyktninge-, og antirasismespørsmål, unngå overlappende virksomhet, og styrke CCMEs kontakt med kirkene på nasjonalt plan, ikke minst i Øst-Europa. Hovedtrekk i samarbeidsavtalen var at CCME også skulle handle på vegne av KEK og WCC i disse spørsmål, at KEK og WCC skulle være representert i styrende organer og arbeidsgrupper, og at de skulle bidra med ressurser til CCME, både finansielt og stabsmessig. Det var en uttalt intensjon at samarbeidet etter en tid skulle evalueres, med tanke på å "move towards an agreement in which CCME will operate within the framework of CEC" (*Agreement of Co-operation between CCME, CEC and WCC*, 2000).

En ekstern evaluering av samarbeidet ble gjennomført våren 2002 og presentert for generalforsamlingen. Evalueringen peker på at en samarbeidsavtale er fullt ut i tråd med CCMEs formål og "idé", men at vanskelighetene med samarbeidet så langt knytter seg til de ressurser CCME har hatt for å gjennomføre sitt arbeid i rammen av avtalen. Særlig påpekes det at KEK har hatt store vanskeligheter med å oppfylle sin del av avtalen, både når det gjelder tilførsel av stabsressurser, og finansielle bidrag. De samlede ressurser for kirkenes arbeid med migrasjons- og flyktningespørsmål på europeisk nivå er betydelig redusert fra avtalens inngåelse i 1998 og frem til 2001. Evalueringen peker også på bekymringen i CCMEs ex.com for hvorvidt KEK virkelig anser CCMEs saksfelt for å være et prioritert anliggende. Det pekes på at KEK-kirkenes "eierskap" i forhold til CCMEs saksfelt må styrkes betraktelig. Dersom dette lykkes vil en imidlertid kunne styrke CCMEs arbeid, styrke forbindelsen til kirkene (især i Øst-Europa), og dermed forhåpentligvis få en økt innsats for CCMEs anliggender i de europeiske kirker. Evalueringen konkluderte med å anbefale at

CCME integreres i KEK som en separat kommisjon (lik EECCS's integrasjon i KEK, som Church and Society Commission). Både implementeringsgruppen for avtalen og CCMEs ExCom sluttet seg til denne anbefalingen, men påpekte samtidig noen uavklarte spørsmål i forholdet til KEK som må adresseres i videre forhandlinger.

Generalforsamlingens endelige vedtak gikk imidlertid noe lenger i å definere eksplisitte betingelser for at en sammenslåing kan finne sted. For det første må det unngås at prosessen forseres, dernest må samarbeidet mellom CCME og KEK intensiveres og effektiviseres: bl.a. oppfordres KEK til å utrede effektene på egen organisasjon av en sammenslåing, og til å øke sitt bidrag til CCME for å komme nærmere intensjonene fra 1998-avtalen, KEK-gen.ass. 2003 oppfordres til å inkludere et "statement of commitment" i KEKs arbeidsprogram m.h.p. CCMEs mandat. Dessuten må en del spørsmål avklares som angår vedtekter, budsjettorganisering, sikring av status og deltagelse for CCME-medlemmer som ikke er KEK-medlemmer, relasjon til og status overfor EU-institusjonene.

2.6 Valg

Anne Marie Dupré fra Federazione delle Chiese Ev. (Italia) ble valgt til ny styreleder i Executive Committee. Fra de nordiske kirker ble Marja-Liisa Laihia, Finland, valgt inn som nytt medlem i ExCom. Hun erstatter Simo Repo, også Finland. Før det var Leena Bjørstedt (Svenska kyrkan) medlem, og det vil derfor være naturlig at DnK forsøker å arbeide for å finne en kandidat fra Norge ved neste valg. Dette bør forberedes i samarbeid med de andre nordiske medlemmer, og bør være en person med god sakinsikt i CCMEs arbeidsområder, gjerne en som profesjonelt er aktiv på ett av CCMEs arbeidsområder.

3 CCME og Den norske kirke

Fokusering på CCMEs arbeid, bl.a. gjennom KEK, vil for Den norske kirke kunne være en hensiktsmessig måte å utøve et styrket arbeid med Europa-relaterte spørsmål.

- CCMEs saksfelt vil bli stadig viktigere spørsmål i tiden fremover, både for Norge og for Europa.
- CCMEs arbeidsområder, asyl- og flyktningepolitikk, migrasjon og antidiskriminering, fokuserer på sentrale spørsmål når det gjelder hvilket Europa man ønsker, hvilket verdigrunnlag det skal baseres på, og hvem som skal ha plass i en slik enhet.
- Disse saksområdene er også krysningsspunkt for europeiske og globale spørsmål
- Et engasjement i forhold til CCME er derfor også en mulighet for DnK til å tematisere sentrale utfordringer når det gjelder kirkens bidrag med tanke på utviklingen i Europa de kommende årene.
- CCME arbeider nært opp mot EU-institusjonene når det gjelder påvirkning med tanke på lovgivning. Den eksterne evalueringsrapport peker på at CCME på dette område yter en innsats av høy kvalitet, som også anerkjennes som en fruktbar og reell påvirkning innad i EU-systemet blant dem som arbeider med asyl- og migrasjonsspørsmål.
- CCME har på dette feltet utviklet et godt samarbeidsnettverk med andre europeiske organisasjoner

Den norske kirke vil som medlem også av KEK ha anledning til å følge opp arbeidet innad i KEK når det gjelder integrering og prioritering av CCME i KEK-strukturen, og overvåke utviklingen av samarbeidet mellom KEK og CCME som skal ledsage de videre samtaler om en evt. sammenslåing. Oppmerksomhet bør rettes mot KEKs mulighet til å øke sitt bidrag når det gjelder stab og økonomi, engasjement for CCMEs saksfelt i medl.kirkene, og CCME-medlemmers (som ikke også er KEK-medlemmer) mulighet til å opprettholde arbeid gjennom CCME/ny KEK-kommisjon.

